

*Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю,
присвячена 70-й річниці з дня народження*

доктора медичних наук, професора Михайла Дмитровича Короля

«Нариси стоматологічної науки та практики - 2023»

Використання анксиолітичних препаратів до та після видалення зубів, які виникають на фоні стресу у ВПО

Автори: Зубченко А.Г., Зубченко О.В.,
Вишневецький П.І.

19-20 жовтня 2023 р.

Актуальність

- ▶ Наслідками стресу можуть бути різні захворювання та ускладнення перебігу вже наявних патологічних станів, в тому числі стоматологічних. Війна, негативні життєві події, які тримають людину в постійному стані тривоги та напруженості, спричиняють високий ризик розвитку стоматологічних хвороб або сприяють їх посиленню. Оскільки, в кров надходить підвищена кількість гормону кортизолу, що негативно впливає на імунітет. В результаті імунна система слабшає, що призводить до втрати здатності організму боротися з хвороботворними мікроорганізмами.

- ▶ Нервове перенавантаження позначається і на ротовій порожнині, де можуть виникнути такі неприємні захворювання, як гінгівіт, стоматит, пародонтит, бруксизм, ксеростомію, ускладнення карієсу з можливим подальшим видаленням зубів. В той же час, похід до стоматолога є додатковим джерелом стресу для більшості пацієнтів.

Мета

- ▶ Проаналізувати клінічний перебіг після видалення зубів у внутрішньо переміщених осіб при стандартному протоколі лікування та з використанням препаратів на основі мебікару

Матеріали та методи

- ▶ Було проведено контрольоване проспективне групове пряме дослідження. Сформовано однорідну за об'єктом дослідження клінічну вибірку з 20 пацієнтів, яким було надане хірургічне лікування у навчально-науково-лікувальному «Стоматологічному центрі» Полтавського державного медичного університету. Пацієнти були розділені на 2 групи: основна - 15 осіб (10 жінок, 5 чоловіка) та порівняльна - 15 осіб (8 жінок, 7 чоловіків).
- ▶ В день перед та після проведеного оперативного втручання пацієнтам з основної групи призначали препарат на основі мекікару по 500 мг двічі на добу, протягом 10 днів. Пацієнти групи порівняння йшли за стандартним протоколом.

- ▶ Препарат з діючої речовиною - мепікар, має помірну анксиолітичну активність, знімає або послаблює почуття неспокою, тривожність, страх, внутрішнє емоційне напруження та роздратування. Заспокійливий ефект препарату не супроводжується міорелаксацією та порушенням координації рухів. Препарат не знижує розумову та рухову активність, тому його можна застосовувати впродовж робочого дня або навчання. Препарат не створює піднесеного настрою, відчуття ейфорії, а також позбавлений снодійного ефекту.

- ▶ Пацієнтів оглядали до операції, на 2-гу, 7-му та 10-ту добу після проведеного хірургічного втручання. Відмічали скарги пацієнтів, вираженість больового синдрому за шкалою оцінки інтенсивності болю, симетрію обличчя, ступінь відкривання рота, оцінка стану слизової оболонки ротової порожнини в цілому та у місці видалення, зокрема. Визначали рівень тривожності за допомогою «Шкали тривоги Спілбергера-Ханіна»

	Твердження	Ні, це не так	Мабуть, так	Вірно	Цілком вірно
1	Я спокійний	1	2	3	4
2	Мені ніщо не загрожує	1	2	3	4
3	Я знаходжуся в стані напруги	1	2	3	4
4	Я відчуваю жаль	1	2	3	4
5	Я почуваю себе вільно	1	2	3	4
6	Я засмучений	1	2	3	4
7	Мене хвилюють можливі невдачі	1	2	3	4
8	Я відчуваю себе відпочилим	1	2	3	4
9	Я собою не вдоволений	1	2	3	4
10	Я відчуваю внутрішнє задоволення	1	2	3	4
11	Я впевнений у собі	1	2	3	4
12	Я нервую	1	2	3	4
13	Я не знаходжу собі місця	1	2	3	4
14	Я напружений	1	2	3	4
15	Я не почуваю скутості, напруженості	1	2	3	4
16	Я задоволений	1	2	3	4
17	Я занепокоєний	1	2	3	4
18	Я занадто збуджений і мені не по собі	1	2	3	4
19	Мені радісно	1	2	3	4
20	Мені приємно	1	2	3	4

Результати

- ▶ При визначенні скарг хворого, оцінки загального стану та больового синдрому встановили, що у пацієнтів обох груп на другу добу показники особливої відмінності не мали. Проте, пацієнти першої групи пред'являли менше скарг, а інтенсивність больових відчуттів була нижча на 1,4 бали порівняно з групою контролю на 7-му добу, показники тесту Спілберга-Ханіна покращилися з високої на помірну (67% опитаних) та низьку (33%) тривожність відносно групи контролю. В той час, як у групи контролю 20% респондентів показали високу тривожність, 60% - помірну і тільки 20% - низьку.

- ▶ На 10 добу: різниця показника інтенсивності болю у групах становила 0,9 балів, а показники тесту Спілберга-Ханіна у дослідній групі покращилися на низьку у 80% пацієнтів та 20% з помірною, тоді як у групи порівняння низька тривожність у спостерігалася лише у 40% опитаних, а помірна зберіглася у 60% пацієнтів.

Висновок

- ▶ Використання анксиолітиків у пацієнтів з високим рівнем тривожності перед та після видаленням зубів є доречним, оскільки знижуються показники тривожності, зменшуються больові відчуття, а також відсутній вплив на повсякденну діяльність пацієнтів за відсутності седативного та снодійного ефектів.